

OIKEUDENLOUKKAUKSET AFRINISSA

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Kurdeihin kohdistettuja oikeudenloukkauksia vuonna 2019	2
3. Mahdollisuudet palata Afriniin	5
3.1. Rajanylityspisteet Turkin ja Afrinin välillä	6
3.2. Turkki ja sen tukemat syyrialaiset kapinallisryhmät.....	7
3.3. YPG ja Syyrian hallinto.....	10
3.4. Matkustaminen Idlibin kapinallisalueelta Afriniin	11
Lähteet	11

1. Johdanto

Turkin tukemien kapinallisryhmien hallitsemilla alueella Afrinissa tapahtuu sieppauksia ja muita oikeudenloukkauksia. Kohteena on esimerkiksi kurditaustaisia ja varakkaiksi katsottuja henkilöitä. Myös henkilön aiempi yhteydenpito kurdihallinnon kanssa on voinut johtaa oikeudelloukkauksiin. Sieppauksia tapahtuu usein liikuttaessa paikasta toiseen, esimerkiksi tarkastuspisteillä, tai ihmisiä on voitu siepata heidän kotoaan.

Eri toimijat rajoittavat ihmisten paluuta Afriniin. Siviilit tarvitsevat myös luvan paikallisviranomaisilta voidakseen liikkua Afrinin sisällä. Lupaprosessin yhteydessä henkilön taustat tarkistetaan, eikä luvan saaminen ole itsestään selvää.

Kotiseudulleen palanneet ovat usein huomanneet kotinsa ja omaisuutensa tulleen takavarikoiduksi. Afrinin alueelle on siirtynyt mahdollisesti jopa 120 000 sisäisesti siirtymään joutunutta muualta Syyriasta, esimerkiksi Itä-Ghoutasta.

Tiedonsaanti Afrinista on hankalaa, koska esimerkiksi YK-järjestöllä¹ tai ihmisoikeusjärjestö Human Rights Watchilla² ei ole pääsyä alueelle. Kansainväliset järjestöt tarvitsevat Hatayn kuvernööriltä Turkista luvan humanitaarisen avun viemiseksi alueelle.³

Afrinin piirikunnan asukkaista pääosa oli kurdeja ennen Syyrian kansannousun ja sodan alkamista. Sodan aikana sinne pakeni kurdeja myös muualta sekä muita sisäisesti siirtymään joutuneita henkilöitä.⁴ Siten raportissa kuvattujen yleisten oikeudenloukkausten ja liikkumisrajoitusten kohteena olevat henkilöt ovat todennäköisesti taustaltaan kurdeja. Aina ei voida varmuudella sanoa, milloin oikeudenloukkaukset johtuvat etnisestä taustasta, kotipaikasta vai muista syistä.

Afrinin tilannetta on käsitelty aiemmin esimerkiksi 4.4.2019 julkaistussa maatietopalvelun Syyrian tilannekatsauksessa⁵ ja 10.5.2019 päivityssä, pääasiassa jesidien tilannetta Afrinissa käsittelevässä kyselyvastauksessa⁶.

2. Kurdeihin kohdistettuja oikeudenloukkauksia vuonna 2019

YK:n Syyria-tutkintakomission mukaan raportointiajalla (11.1–10.7.2019) ”Syyrian kansallisen armeijan” (Syrian National Army, SNA) alaisuuteen kuuluvat, Turkin tukemat aseelliset ryhmät vahvistivat hallintaansa Afrinin alueesta. SNA:n alaisuuteen kuuluvilla ryhmillä on omat vaikutusalueensa Afrinin piirikunnassa.⁷

YK:n Syyria-tutkintakomission mukaan kurditaustaisia henkilöitä, jotka aiemmin toimivat viranomaisina Afrinin alueella, on vaihdettu arabi-taustaisiin. Komission mukaan Turkin viranomaiset ovat organisoineet eri viranomaistahoja uudelleen ja ovat vastuussa esimerkiksi näiden rahoittamisesta.⁸ YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto OHCHR raportoi kesäkuussa 2018, että paikallishallinto uudistettiin Turkin

¹ Syyriaa käsittelevä kansainvälinen kokous Kesä 2019.

² Le Monde Diplomatique -julkaisun artikkelin mukaan HRW odotti yhä artikkelin julkaisuhetkellä Turkilta lupaa alueelle. Court et al./ Le Monde Diplomatique Joulukuu 2018.

³ Human Rights Council 9.8.2018, s. 14.

⁴ Bellingcat/ McKeever 11.7.2019.

⁵ Maahanmuuttovirasto 4.4.2019: *Syyrian tilannekatsaus helmikuussa 2019*.

<https://migri.fi/documents/5202425/5914056/Syyrian+tilannekatsaus+helmikuussa+2019.pdf/b0043fd9-19c2-5e39-63bb-cedbd06b020/Syyrian+tilannekatsaus+helmikuussa+2019.pdf> (käyty 11.9.2019).

⁶ Maahanmuuttovirasto 10.5.2019: *Syyria/ Jesidit, Aleppo, Afrin, yhteiskunnallinen asema, oikeudenloukkaukset*. Saatavilla kirjautumisen vaativasta Tellus-lähtömaatietokannasta.

⁷ Human Rights Council 15.8.2019, s. 11.

⁸ Human Rights Council 15.8.2019, s. 12.

saatua alue hallintaansa ja että siinä olisi sekä arabi- että kurdijäseniä.⁹ Turkin mukaan kurdien annetaan yhä toimia viranomaisina ja Afrinin alueella alkuvuodesta 2018 toteutetun sotilasoperaation ("Olive Branch", "oliivinoksa") tavoitteena oli vain puhdistaa alue turkkilaisen Kurdistanin työväenpuolueen, PKK:n (Partiya Karkerên Kurdistan)¹⁰ jäsenistä.¹¹

Yleistä turvallisuustilannetta ovat heikentäneet Turkia ja sitä tukevia aseellisia ryhmiä vastaan tehdyt aseelliset iskut. Tekijöinä ovat YK:n komission raportin mukaan pääasiassa YPG:hen (Yekîneyên Parastina Gel) sidoksissa olevat, Tel Rifaatin alueella (tunnetaan myös Shahban alueena) toimivat ryhmät¹². Taisteluiden alle on jäänyt myös siviileitä. Lisäksi siviileitä on joutunut myös ihmisoikeusloukkausten kohteeksi. YK:n raportissa kuvataan, että paikallisten mukaan turvallisuustilanne Afrinissa on kaotainen eivätkä oikeudenloukkauksia kohdanneet ole saaneet oikeusvaltioperiaatteen mukaista suojelua alueen viranomaisilta. Sieppauksia, kidnappauksia, kiristystä, kidutusta ja tapoja tapahtuu jatkuvasti.¹³

Edellä mainittujen, YK:n raportissa lueteltujen tekojen motiiveina olivat taloudelliset, poliittiset ja turvallisuussyt. Aseellisten tai rikollisryhmien tekemien sieppausten kohteina oli usein kurditaustaisia ja varakkaita katsottuja henkilöitä. Henkilö saattoi joutua siepatuksi, esimerkiksi jos hänen katsottiin olevan yhteydessä jonkin kurditoimijan kanssa ("affiliated with Kurdish structures", viitataan mahdollisesti kurdihallintoon). Sieppauksia tapahtui usein liikuttaessa paikasta toiseen, esimerkiksi tarkastuspisteillä. Lisäksi ihmisiä voitiin siepata yöllä heidän kotoaan. YK:n komission haastattelemien paikallisten mukaan "pidätysaaltojen" tarkoituksena olisi kerätä rahaa aseellisille ryhmille.¹⁴ Komissio raportoi samankaltaisista tapahtumista myös tammikuussa 2019. Komission mukaan henkilö saattoi kohdata oikeudenloukkauksia Afrinissa, jos hän oli kurditaustainen, mukaan lukien avoimesti paikallisia aseellisia ryhmiä kritisoivat aktivistit, ja sellaiseksi katsotut henkilöt. Henkilö saatettiin pidättää myös syytettynä PYD:n (Partiya Yekîtiya Demokrat (tai YPG:n tukemisesta).¹⁵

Syyrian sodasta raportoiva Syrian Observatory for Human Rights (SOHR) raportoi Afrinin tilanteesta 29.8.2019, lähes 18 kuukautta sen jälkeen, kun Turkki ja sen tukemat aseelliset ryhmät saivat alueen haltuunsa. Järjestön mukaan Afrinin kaupungin tilanne on huonontunut entisestään: Afrinin valtaamisen jälkeen alkanut ryöstely, pidätykset ja yleinen turvattomuuden tunne olisivat elokuussa 2019 aiempaa yleisempää. Kurdeilta saatetaan esimerkiksi vaatia rahaa sillä perusteella, että "he saavat rahaa Qamishlistä¹⁶ ja jakavat sitä eteenpäin kurdeille". SOHR raportoi 70 ihmisen pidätyksestä 3.8.2019. Pidätykset oli tehty eri perustein, syynä olivat olleet muun muassa aiemmat yhteydet kurdihallintoon. Suurin osa pidätetyistä vapautettiin kunkin maksettua 100 000–250 000 Syyrian puntaa. Järjestö raportoi myös muista oikeudenloukkauksista, mutta kurdeja ei eritelty nimenomaisina kohteita, vaan oikeudenloukkausten raportoitiin kohdistuvan yleisesti paikallisiin asukkaisiin.¹⁷

SOHR raportoi Turkin tukemien aseellisten ryhmien tekemistä ihmisoikeusrikkomuksista jälleen syyskuussa. Se raportoi 10.9.2019 oikeudenloukkauksista, jotka kohdistuivat kurdiasukkaisiin, jotka halusivat jäädä Afrinin kaupunkiin ja maaseudulle. Yhteensä yhdeksän kurdia olisi siepattu lähiaikoina Juqah- ja Jubana-nimisistä kylistä. SOHRin mukaan useimmiten tämänkaltaisten pidätysten syynä on aikaisempi yhteydenpito kurdihallinnon kanssa. SOHRin mukaan 2.9.2019 yli 22 ihmistä pidätettiin Maratan kylässä kurdihallinnon kanssa asioimisen takia. Viisi muuta henkilöä siepattiin hiljattain Jandairiksen

⁹ OHCHR Kesäkuu 2018, s. 4.

¹⁰ Turkki katsoo YPG:n ja PKK:n olevan samoja toimijoita. Ahval News 20.1.2019.

¹¹ The Guardian/ Chulov et.al. 7.6.2018.

¹² Ks. myös Bellingcat/ McKeever 1.3.2019.

¹³ Human Rights Council 15.8.2019, s. 11–12.

¹⁴ Human Rights Council 15.8.2019, s. 11–12.

¹⁵ Human Rights Council 31.1.2019, s. 13–14.

¹⁶ Qamishlin kaupunki sijaitsee Koillis-Syyriassa PYD:n/SDF:n hallitsemalla alueella.

¹⁷ SOHR 29.8.2019.

kaupungista samasta syystä.¹⁸ On huomioitava, että kurdihallinto toimi Afrinissa useiden vuosien ajan ja paikalliset asioivat hallinnon kanssa esimerkiksi erilaisissa siviilielämän tilanteissa.

Ihmisoikeusrikoksista Syyriassa raportoivalla Syrians for Truth and Justice -sivustolla (STJ) on raportoitu Afrinissa tehdyistä pidätyksistä kuukausittain. Sen mukaan elokuussa 2019 pidätettiin ainakin 80 henkilöä paikallisten viranomaisten tai Turkin tukemien aseellisten järjestöjen toimesta. STJ:n Afrinissa olevien tutkijoiden mukaan pidätykset olivat mielivaltaisia. Pidätyksiä perustuivat erilaisiin motiiveihin, osa niistä liittyi PYD:n/YPG:n kanssa toimimiseen. Isossa osassa tapauksista pidätyksen syytä ei tiedetty. Pidätettyjen joukossa oli sekä nuoria että vanhoja. Pidätyksen kestot vaihtelivat. Yksi paikallisneuvoston jäsen pidätettiin 22.8.2019, kun hän yritti estää aseellisen ryhmän jäsentä varastamasta kurdimyönteisen henkilön kotia. Osa pidätyksistä tehtiin, koska pidätetyt olivat väitetyksi taistelleet YPG:n riveissä.¹⁹ PYD:n hallitessa Afrinia, alueella vallitsi miesten pakollinen asepalvelus (mandatory self-defense).

STJ:n raportoidessa pidätyksistä heinäkuussa 2019, olivat syyt samankaltaisia kuin elokuussa. Ne liittyivät usein jollain tavalla kurditoimijoihin yhteydessä olemiseen tai toimimiseen aiemmin jossain kurdijärjestössä. Pidätysyytynä mainittiin myös SOHRin raportoima ”yhteydenpito kurdihallinnon kanssa”.²⁰

AI-Monitorin syyskuussa 2019 nimettömästi haastatteleman tutkijan mukaan paikallisten asukkaiden sieppaukset jatkuvat edelleen.²¹ Amnesty International raportoi 13.5.2019, että paikalliset lähteet olivat raportoineet sille ainakin 110 tapausta, joissa oli tapahtunut kidutusta, siviilien sieppauksia tai mielivaltaisia pidätyksiä Turkin tukemien ryhmien toimesta.²² AI-Monitor raportoi kurditaiteilijasta Kobanessa. Taiteilija on kotoisin Afrinista ja hän kertoo, että ihmiset (hän ei maininnut etnistä taustaa) kohtaavat väkivaltaa syyrialaisien kapinallisryhmien taholta. Ne saattavat siepata ihmisiä ja vaatia perheenjäseniltä lunnaita vapautusta vastaan.²³

Sama toimittaja kuin yllä, Lamar Erkendi, raportoi 18.7.2019 al-Monitor-sivustolla kurdimiehestä, joka oli siepattu ja vangittu Afrinissa. Hänet siepattiin Baadalin kylässä Ahfad al-Rasoul -islamistiryhmän toimesta heinäkuussa 2018. Ryhmä luovutti hänet al-Moutasem-prikaatille, kun perheenjäsenet eivät maksaneet lunnaita (\$ 5000). Hän kuoli vankilassa 3.7.2019 Afrinin maaseudulla. Artikkelia varten haastatellun, vangittuna olleen miehen mukaan Afrinissa valtaa pitävien kapinallisryhmien vankiloissa oli tuhansia vankeja: Syyrian hallinnon puolella taistelleita sotilaita, kurdisiviileitä Kobanesta ja Afrinista sekä YPG:n ja ISISin jäseniä.²⁴

Samanlaisista oikeudenloukkauksista Afrinin alueella on raportoitu jo aiemmin. OHCHR raportoi kesäkuussa 2018 väitteistä, joiden mukaan sellaiset siviilit, joiden on katsottu sympatisoivan tai joilla on jonkinlaisia yhteyksiä kurdijoukkoihin, ovat kohdanneet syrjintää.²⁵ OHCHR raportoi erityisesti Afrinista kotoisin olevien kurdiansiviilien, kohtaavan syrjintää viranomaisten taholta.²⁶ Oikeudenloukkausten takia tai niiden pelossa ihmisiä on paennut Afrinin kaupungista maaseudulle.²⁷

YK:n Syyria-tutkintakomission mukaan ääri-ideologioita edustavien ryhmien²⁸ hallitsemilla alueilla Afrinissa naisten oikeuksille on asetettu rajoituksia. On säädetty esimerkiksi naisten ja tyttöjen pukeutumisesta ja

¹⁸ SOHR 10.9.2019.

¹⁹ Syrians for Truth and Justice 9.9.2019.

²⁰ Syrians for Truth and Justice 20.8.2019.

²¹ Tremblay/ AI-Monitor 7.9.2019.

²² Amnesty International 13.5.2019.

²³ Erkendi/ AI-Monitor 28.8.2019.

²⁴ Erkendi/ AI-Monitor 18.7.2019.

²⁵ OHCHR Kesäkuu 2018, s. 5.

²⁶ OHCHR Kesäkuu 2018, s. 6.

²⁷ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

²⁸ Komission mukaan ryhmiä ovat esimerkiksi Ahrar al-Sham, Faylaq al-Sham, Jaysh Usud al-Sharqiyah ja Nur al-Din al-Zinki. Human Rights Council 15.8.2019, s. 12, alaviite 17.

rajoitettu heidän liikkumistaan. Aseellisten ryhmien jäsenet ovat voineet häiritä heitä esimerkiksi tarkastuspisteillä.²⁹ Myös The Guardianin kesäkuussa 2018 haastatteleman paikallislähteen mukaan naiset pukeutuivat Afrinissa yhä enemmän pään peittävään huntuun ja baareja oli suljettu uskonnollisten sääntöjen takia.³⁰

SOHRin mukaan Turkin tukemat aseelliset ryhmät ovat pidättäneet myös naisia.³¹ OHCHR raportoi kesäkuussa 2018, että siviileitä, mukaan lukien naisia, on otettu kiinni tarkastuspisteillä tai heidän kotonaan, heidän on syytetty olevan kurdijoukkojen entisiä taistelijoita tai heitä on syytetty yhteyksistä kurdijoukkoihin. Esimerkiksi 10.4.2018 20-vuotias kurdinainen vietiin hänen kotoaan Afrinin kaupungissa ja hänen syytettiin olleen YPJ:n (Yekîneyên Parastina Jin, Women's Defense Unit) jäsen. Hänet vietiin sharia-tuomioistuimeen al-Babin kaupunkiin.³²

Kansalaisjournalistien ylläpitämä Bellingcat-sivusto raportoi 11.7.2019 Turkin tukemien ryhmien toiminnasta Afrinin alueella. Raportoinnin mukaan etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjen kulttuurisia ja uskonnollisia rakennuksia ja muita kohteita oli tuhottu. Tuhottuihin kohteisiin kuului myös kurdikulttuurin kohteita ja kurdien pyhiä paikkoja. Tuhoamisista raportoitii eri puolilla Afrinin piirikuntaa, myös Afrinin kaupungissa.³³

Al-Monitor raportoi kurdien uskonnollisten ja kulttuuristen kohteiden tuhoamisista 7.9.2019. Joidenkin tuhottujen rakennusten päälle on rakennettu muita rakennuksia, esimerkiksi moskeijoita tai kouluja. Al-Monitorissa julkaistun artikkelin mukaan pyhien ja historiallisten paikkojen tuhoamisen sekä ihmisten sieppausten tavoitteena on ajaa kurdit, alevit ja jesidit pois Afrinista sekä kerätä rahaa Turkin tukemille aseellisille ryhmille.³⁴

Myös STJ raportoi syyskuussa 2019 esimerkiksi kurdien pyhien paikkojen tuhoamisista Afrinissa Turkin ja sen tukemien aseellisten ryhmien toimesta.³⁵

3. Mahdollisuudet palata Afriniin

Turkki miehitti Afrinin piirikunnan sekä Afrinin kaupungin tammi-maaliskuussa 2018 toteuttamansa sotilasoperaation ("Olive Branch", "Oliivinoksa",) aikana. Operaation seurauksena noin 137 000 ihmistä pakeni pääosin Tel Rifaatin alueelle sekä lähialueille Aleppon maakuntaan. Loppuvuodesta 2018 noin 150 000 ihmistä oli edelleen sisäisesti siirtymään joutuneina.³⁶

Allsoppin ja Wilgenburgin mukaan, 137 000 sisäisesti siirtymään joutuneesta 150 000 pakeni Afrinin piirikunnan sisällä ja heistä noin 50 000 Afrinin kaupungin sisällä. OCHAN mukaan kaupunkiin jäi noin 50 000–70 000 ihmistä. Paikalliset pelkäävät kuitenkin etnistä puhdistusta, kun muualla Syyriassa samaan aikaan sovittujen niin kutsuttujen rekonsiliaatiosopimusten myötä alueelle tuotiin uusia asukkaita, käytännössä arabeja.³⁷

Syyrialaisen, oppositio-myönteisen uutissivuston, Enab Baladin mukaan syyskuussa 2018 noin puolet Afrinin (ilmeisesti piirikunnan) asukkaista oli kotoisin Itä-Ghoutasta ja Homsista sekä muilta oppositio-

²⁹ Human Rights Council 15.8.2019, s. 12.

³⁰ The Guardian/ Chulov et.al. 7.6.2018.

³¹ SOHR 10.9.2019.

³² OHCHR Kesäkuu 2018, s. 8.

³³ Bellingcat/ McKeever 11.7.2019.

³⁴ Tremblay/ Al-Monitor 7.9.2019. Jesideistä, ks. lisää Maahanmuuttovirasto 10.5.2019: *Syyria/ Jesidit, Aleppo, Afrin, yhteiskunnallinen asema, oikeudenloukkaukset*. Saatavilla kirjautumisen vaatavasta Tellus-lähtömaatietokannasta.

³⁵ Syrians for Truth and Justice 10.9.2019.

³⁶ OCHA 1.3.2019, s. 19.

³⁷ Allsopp et.al 2019, s. 21; OHCA 29.3.2018.

alueilta, joita Syyrian hallinto sai kontrolliinsa ja jotka kävivät läpi yllä mainitun rekonsiliaatioprosessin. Artikkelissa haastatellun Afrinissa toimivan sotilaslähteen mukaan 90 % armeijan ja turvallisuushenkilökunnasta oli kotoisin Afrinin ulkopuolelta.³⁸ SOHRin mukaan Pohjois-Syyriaan, pääasiassa Afrinin kaupunkiin ja maaseudulle siirrettiin yli 120 000 henkilöä entisiltä kapinallisalueilta muualta Syyriasta.³⁹

Syyrialainen oppositiomedia Zaman al-Wasl uutisoi 19.5.2019, että Afrinin kaupungissa toimiva sisäisten siirtymään joutuneiden asioista vastaava toimisto (Displaced offices) lakkautettaisiin. Se oli aiemmin myöntänyt Afriniin paenneille henkilökortteja, joissa oli henkilön alkuperäinen kotipaikka. Tästä lähtien kotipaikaksi merkittäisiin ilmeisesti ”Afrin”.⁴⁰ Myös libanonilainen uutissivusto al-Modon uutisoi muutoksesta 29.5.2019. Afriniin paenneet henkilöt osoittivat mieltään toimiston lakkauttamista vastaan. Muutoksesta lähtien paikallinen *mukhtar* korvasi toimiston siviiliasiat rekisteröivänä tahona. Uusissa korteissa tulisi olemaan uudet kansallisuus- ja rekisteröintinumero. Afriniin paenneet henkilöt olivat huolissaan mahdollisuudestaan palata kotipaikkaansa tulevaisuudessa.⁴¹ STJ vetosi 20.9.2019 käynnissä olevaan YK:n yleiskokoukseen Afrinin tilanteesta. Se esitti huolen uusien henkilökorttien myöntämisestä. Uusi käytäntö ei tee eroa paikallisten asukkaiden eikä sisäisesti siirtymään joutuneiden ihmisten välillä. STJ:n mukaan uudessa järjestelmässä ei ole huomioitu henkilöiden aiempia tietoja.⁴²

Useiden lähteiden mukaan Afrinin sotilasoperaatio oli yksi toimi, jolla Turkki halusi estää PYD:tä saamasta yhtenäistä maa-alueita itselleen eli tavoitteena oli kurdien itsehallintopyrkimysten estäminen erityisesti Syyrian sodan loputtua. Turkille on tärkeää saada kurditoimijat pois sen vastaiselta rajalta.⁴³ Turkin mukaan YPG:n taistelijoitten läsnäolo sen rajan lähetyvillä aiheuttaa uhan maan kansalliselle turvallisuudelle.⁴⁴

YK:n Syyria-tutkintakomission mukaan ”kymmeniätuhansia” ihmisiä palasi Afriniin raportissa tarkastellun ajanjakson aikana (11.7.2018–10.1.2019), samalla kun ihmisiä pakeni edelleen Afrinista Syyrian hallinnon ja kurdijoukkojen kontrolloimille alueille.⁴⁵

OCHA raportoi 15.6.2018, että tietoja palaajien määrästä oli vaikea saada. Ajanjaksolla 21.–26.5.2018 noin 3000–5000 ihmisen raportoidaan palanneen Tanab-Ibbin-ylityspistettä käyttäen, eli Tel Rifaatin alueelta Afriniin⁴⁶. Ylityspiste suljettiin 26.5.2018 tuntemattomasta syystä.⁴⁷

3.1. Rajanylityspisteet Turkin ja Afrinin välillä

Enab Baladi uutisoi, että Turkin tukemat kapinallisryhmät olivat avanneet kaksi uutta rajanylityspistettä Idlibiin ja Aleppon maakunnan länsiosiin 31.3.2018 eli paine sotilasoperaation päättymisen jälkeen.⁴⁸

Ensimmäinen rajanylityspiste Turkkiin avattiin Deir Ballutissa, Atmen alueella Idlibissä. Sinne johtaa tie esimerkiksi Afrinin kaupungista. Toinen rajanylityspiste Turkkiin sijaitsee al-A'zawiyän kaupungissa. Sinne johtaa myös tie Afrinista. Turkki ilmoitti myös ensimmäisen tullin toimipisteen avaamisesta sen vastaiselle rajalle. Se tulisi sijoittamaan Hamamin kaupungissa.⁴⁹

³⁸ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

³⁹ SOHR 29.8.2019.

⁴⁰ Zaman al-Wasl 19.5.2019.

⁴¹ Al-Modon 29.5.2019, viitattu The Syrian Observer.

⁴² Syrians for Truth and Justice 20.9.2019.

⁴³ Allsopp et.al 2019, s. 175; Syria Untold/ Obeid 13.8.2019.

⁴⁴ Ahval News 20.1.2019.

⁴⁵ Human Rights Council 31.1.2019, s. 17.

⁴⁶ Ks. kartta OHCA 29.3.2018.

⁴⁷ OHCA 15.6.2018, s. 2.

⁴⁸ Enab Baladi 4.5.2018.

⁴⁹ Enab Baladi 4.5.2018.

Reuters uutisoi 9.11.2018, että "Olive Branch" -niminen rajanylityspiste avattiin Turkin ja Afrinin välille.⁵⁰ Toisaalta maaliskuussa 2019 Reuters raportoi Turkin kauppaministerin sanovan, että kyseinen rajanylityspiste avattaisiin "ensi viikolla". Uutisen mukaan ei ollut selvää, viitattiinko avaamisella saman pisteen avaamiseen uudelleen vai johonkin toiseen rajanylityspisteeseen.⁵¹ Rajanylityspistettä lähinnä on Hamamin kaupunki. OCHAN 1.9.2019 päiväämän tiedon mukaan liikkumista rajanylityspisteen kautta rajoitetaan. Myös liikkumista Atmen rajanylityspisteen kautta rajoitetaan.⁵²

Reutersin 5.3.2019 päivätyn uutisen mukaan rajanylityspisteen toivottiin nopeuttavan avustuskuljetuksia ja tavaroiden kuljetusta ("speeding up aid and equipment flows").⁵³ Turkin hallintoa myötäilevän Hürriyet Daily News -uutissivuston 16.3.2019 päiväämän uutisen mukaan Turkin Punainen Puolikuu oli vienyt avustustarvikkeita "Olive Branch" -rajanylityspisteen läpi Afriniin. Se oli uutisen mukaan ensimmäinen rajanylityspisteen kautta kulkenut avustuskuljetus. Turkin paikallisviranomaisen mukaan rajanylityspiste on tärkeä paitsi avustuksille, myös alueen kaupalle.⁵⁴ Lähteistä ei käynyt ilmi, onko "Olive Branch" -rajanylityspiste auki myös henkilöliikenteelle.

Vuoden 2019 aikana on raportoitu, että Turkki on rakentamassa muuria Afrinin ympärille, eli Turkin tukemien kapinallisten hallitseman Afrinin piirikunnan ja muun Syyrian välille Yhtenä tarkoituksena olisi alueen turvaaminen aseellisilta iskuilta, mutta on pelätty myös, että tarkoituksena on estää ihmisiä palaamasta takaisin Afriniin. Muuri voisi myös tehdä Turkin läsnäolosta Afrinissa pysyvämpää.⁵⁵ Turkki ja sitä tukevat aseelliset ryhmät ovat kieltäneet väitteet muurin rakentamisesta, mutta sanoneet, että sotilastukikohtien rakenteita on vahvistettu ja alueelle tehty erilaisia turvallisuusrakennelmia.⁵⁶

3.2. Turkki ja sen tukemat syyrialaiset kapinallisryhmät

YK:n Syyria-tutkintakomissio raportoi tammikuussa 2019, että Afrinin paikallishallintoa muutettiin. Järjestön saamien tietojen mukaan Turkki koordinoi, valvoo ja rahoittaa Afrinissa toimivia eri viranomaisia, myös asiakirjojen myöntämistä.⁵⁷ Afrinissa toimiva paikallisneuvoston alainen Legal Office valvoo matkustamista ja siviilien pääsyä ja poistumista alueelta ("traveling in Afrin and entering and exiting civilians"). Enab Baladin lähteen mukaan jokaisessa paikallisneuvostossa on yksi turkkilainen työntekijä, jonka tehtävä on valvoa neuvoston ja sen alaisten elinten toimintaa.⁵⁸

Paikalliset olivat kertoneet tutkintakomissiolle, että Turkin viranomaiset vaativat Turkin myöntämiä asiakirjoja, jotta henkilö voisi liikkua vapaasti Afrinissa ja sen lähialueilla.⁵⁹ Syria Untold -internetjulkaisussa viitataan Afrinissa asuvaan Itä-Ghoutasta kotoisin olevaan henkilöön, jonka mukaan liikkuminen Afrinin sisällä Itä-Ghoutasta kotoisin oleville henkilöille on helppoa eikä heidän tarvitsisi näyttää asiakirjoja tarkastuspisteillä. Muiden ihmisten (artikkelissa ei eritelty tarkemmin keihin viitataan) ja aseellisten ryhmien jäsenten täytyy sen sijaan näyttää paikallisneuvoston ja turvallisuuskomitean myöntämät paperit. Henkilön alkuperän tunnistaisi artikkelin mukaan aksentista.⁶⁰

OHCHR raportoi kesäkuussa 2018, että Afrin on jaettu "turvallisuusalueisiin". Näitä hallitsevat Turkin tukemat aseelliset ryhmät, ml. Itä-Ghoutasta tulleita aseellisia ryhmiä. Jokaisella alueella on tarkastuspisteitä. Afrinin piirikunnan ulkorajat ovat OHCHR:n mukaan Turkin armeijan hallinnassa ja myös

⁵⁰ Reuters 9.11.2018.

⁵¹ Reuters 5.3.2019.

⁵² OCHA 1.9.2019.

⁵³ Reuters 5.3.2019.

⁵⁴ Hürriyet Daily News 16.3.2019.

⁵⁵ Iddon/ Ahval News 13.5.2019.

⁵⁶ Al-Khateb/ Al-Monitor 16.5.2019.

⁵⁷ Human Rights Council 31.1.2019, s. 14.

⁵⁸ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁵⁹ Human Rights Council 31.1.2019, s. 14.

⁶⁰ Syria Untold/ Obeid 13.8.2019.

siellä on tarkastuspisteitä. Siviileiden täytyy saada kirjallinen lupa liikkumiseen ”turvallisuusalueiden” välillä joko Turkin armeijalta Afrinissa tai siellä toimivilta aseellisilta ryhmiltä. Afrinista kotoisin olevien henkilöiden, erityisesti kurdien, taustat tarkastetaan ja heidän lupaprosessinsa voi kestää pidempään kuin sisäisesti siirtymään joutuneiden taistelijoitten ja heidän perheenjäsentensä tai sellaisten siviilien, jotka saapuivat esimerkiksi Itä-Ghoutan alueelta. Pidempi odotusaika johtuu oletuksesta, että heillä olisi yhteyksiä kurdijoukkoihin. OHCHR on maininnut esimerkkinä linja-autossa sattuneen tapauksen, jossa oli erikseen pyydetty liikkumislupaa vain kurditaustaisilta henkilöiltä. Myös terveydenhuoltoa Afrinin ulkopuolelta hakevien henkilöiden liikkumista rajoitetaan ja he voivat joutua maksamaan tarkastuspisteillä suuria lahjuksia taistelijoille.⁶¹

Syria Untoldin elokuussa 2018 julkaisemassa artikkelissa haastateltu Afrinin sisällä paennut nainen sanoo, ettei hän ole saanut alueen ulkopuolelle paenneelle pojalleen matkustuslupaa Afriniin. Hän oli hakenut lupaa paikallisneuvostolta ja turvallisuuskomitealta.⁶²

OCHA raportoi kesäkuussa 2018, että halutessaan palata sisäisesti siirtymään joutuneet kohtasivat monia ongelmia. Eri osapuolet ylläpitivät liikkumisrajoituksia alueella. Useat päätyivät kulkemaan Afriniin epävirallisia teitä. Tällöin he saattoivat tulla hyväksikäytetyiksi, loukkaantua tai joutua sodan räjähtämättömien jäänteiden uhreiksi. OCHAlle oli myös raportoitu, että paluumatka Afrinin sisällä oli vaarallinen, koska henkilö saattoi joutua kostoiskun kohteeksi (oletetun) poliittisen profiilin tai mielipiteen vuoksi.⁶³

YK:n Syyria-tutkintakomissio raportoi elokuussa 2018, että erityisesti maaseudulla asuvat henkilöt joutuvat maksamaan lahjuksia (50–75 \$) tarkastuspisteillä päästäkseen takaisin kyliinsä. Monet pelkäävät kuitenkin päivittäistä elämää Turkin tukemien joukkojen alaisuudessa, eivätkä tämän vuoksi halua palata.⁶⁴

Syria Untold raportoi elokuussa 2018, että aktivistien ja ihmisoikeustoimijoiden mukaan Turkin tukemat aseelliset ryhmät kielsivät siviileitä palaamasta kyliin tai kaupunkeihin Afrinissa. Artikkelissa yksi Afrinista kotoisin oleva aktivisti sanoi, että ihmisiä on estetty palaamasta shiia-alueille sekä Karmilikin, Anaflin, Kafr Safran ja Maranin kyliin. Lähteen mukaan yli 170 000 ihmistä ei olisi onnistunut palaamaan. Erästä henkilöä oli pidetty kuusi päivää tarkastuspisteellä, eikä hänen annettu palata.⁶⁵

Syyrian humanitaarisen avun tarvetta vuonna 2019 kuvaavassa raportissa todettiin maaliskuussa 2019, että Afrinista paenneet henkilöt kohtaavat erilaisia liikkumisrajoituksia matkustaessaan joko muualle esimerkiksi sukulaisten luo tai palveluiden pariin tai takaisin Afriniin. Raportissa ei eritelty tarkemmin ihmisiä, joita rajoitukset koskevat tai tahoja, jotka ovat asettaneet rajoituksia.⁶⁶

Afrinissa aseelliset ryhmät ovat myös julistaneet ajoittain esimerkiksi teitä ”sotilasalueiksi”, jolloin liikkumista niillä on rajoitettu. Oppositiomedia Enab Baladi uutisoi Azazin ja Afrinin kaupunkien välisen tien julistamisesta sotilasalueeksi 3.5.2019.⁶⁷

SOHRin mukaan Ashmat-niminen aseellinen ryhmä on kieltänyt ihmisiä liikkumasta ryhmän hallitsemilla alueilla Afrinin kaupungissa ja maaseudulla.⁶⁸

Liikkumisrajoitusten lisäksi jotkut Afriniin palanneet ovat kohdanneet omistusoikeuksiin liittyviä ongelmia, kun he ovat saaneet tietää kotinsa ja omaisuutensa tulleen takavarikoiduksi.

⁶¹ OHCHR Kesäkuu 2018, s. 7–8.

⁶² Syria Untold/ Obeid 13.8.2019.

⁶³ OCHA 15.6.2018, s. 2.

⁶⁴ Human Rights Council 9.8.2018, s. 14.

⁶⁵ Syria Untold/ Obeid 13.8.2019.

⁶⁶ OCHA 1.3.2019, s. 15.

⁶⁷ Enab Baladi 3.5.2019; Al-Khateb/ Al-Monitor 16.5.2019.

⁶⁸ SOHR 29.8.2019.

Afriniin palanneet ovat usein huomanneet omaisuutensa tulleen takavarikoiduksi Turkin tukemien aseellisten ryhmien toimesta.⁶⁹ YK:n Syyria-tutkintakomissio raportoi elokuussa 2018, että asuntoja on takavarikoitu erityisesti taisteluita paenneilta kurdeilta. Paluita oli estetty ja aseelliset ryhmät olivat sanoneet syyksi, että palanneiden katsottiin olevan todellisia tai oletettuja YPG:n kannattajia.⁷⁰ Enab Baladi uutisoi syyskuussa 2018, että taloja vallattiin paikallisen lähteen mukaan heiltä, jotka olivat YPG:n jäseniä, joilla oli yhteyksiä YPG:n jäseniin ja jotka lähtivät alueelta sotilasoperaation alettua.⁷¹ Sitä, mitä ”yhteyksillä” tarkoitetaan, ei määritelty uutisessa tarkemmin.

OHCHR raportoi kesäkuussa 2018, että suurin osa siviilien tyhjilleen jättämisistä kodeista kuului kurditaustaisille henkilöille. Järjestö oli huolissaan kurdien mahdollisuuksista palata koteihinsa ja katsoi prosessin olevan yritys muuttaa alueen etnistä väestökoostumusta. OHCHR:n mukaan ihmisiltä oli myös takavarikoitu omaisuutta sen takia, että henkilöllä oli suhteita kurdijoukkoihin. Järjestö kuvaa esimerkkinä tapausta, jossa Afrinin kaupungissa työskentelevältä sepältä vietiin kaikki työkalut sillä perusteella, että hän oli tarjonnut palveluitaan aiemmin YPG:lle.⁷²

YK:n Syyria-tutkintakomissio raportoi tammikuussa 2019, että monen Afriniin palanneen asuintalo oli ryöstetty heidän poissaolonsa aikana tai niissä saattoi asua taistelijoita perheineen. Komissio oli aloittanut tutkimukset väitteiden selvittämiseksi, joiden mukaan Afrinista paenneen henkilön tulisi aloittaa oikeusprosessi saadakseen omaisuutensa takaisin.⁷³ Myös Enab Baladin uutisessa syyskuulta 2018 mainitaan oikeusprosessi. Elokuussa Syrian Islamic Council julisti *fatwan* (uskonnollisen ohjeen), jonka mukaan YPG:lle kuulunut omaisuus on julkista omaisuutta, mutta sitä ei saa ottaa haltuun laittomasti. Jos näin on tehty, niin haltuunoton laittomuus tulee todistaa oikeudessa.⁷⁴

Enab Baladin syyskuussa 2018 julkaiseman artikkelin mukaan SNA:n alainen sotilaspoliisi pyrkii palauttamaan asuntoja niiden omistajille. Se kuitenkin tarkistaa ensin alueelle palanneiden henkilöiden taustat ja heidän mahdolliset ”yhteytensä” YPG:hen. Palaavien henkilöiden täytyy myös todistaa omistusoikeutensa asuintaloon.⁷⁵ The Guardian viittasi kesäkuussa 2018 julkaistussa artikkelissa paikallislähteeseen, jonka mukaan palaaminen alueelle on vaikeaa, koska henkilön täytyy todistaa omistavansa esimerkiksi talo tai maa-alue ja omistusoikeutta todistavia asiakirjoja on vaikea saada.⁷⁶

Amnesty International raportoi 2.8.2018, että Afrinissa toimivat aseelliset ryhmät ovat pidättäneet mielivaltaisesti siviileitä lunnaiden toivossa. Pidättämiset olivat järjestön mukaan muun muassa rangaistuksia siitä, että siviilit pyysivät omaisuuttaan, esimerkiksi kotiaan, takaisin.⁷⁷

The Guardian raportoi, että osa Afrinista (ilmeisesti kaupungista) paenneista asui yhä lähialueen kylissä. He eivät ole voineet palata koteihinsa, koska siellä asuu Afrinin alueelle muualta Syyriasta siirtyneitä arabitaustaisia henkilöitä. Ihmisiä muutti kesällä 2018 koko ajan lisää alueelle, heistä iso osa oli kotoisin Itä-Ghoutasta. The Guardianin mukaan Turkin hiljaisena tavoitteena olisi demografinen muutos Afrinissa: Afrinin ennen kurdivaltaisesta väestöstä halutaan tehdä arabienemmistöistä. Turkki on kieltänyt väitteet.⁷⁸

Myös SOHR raportoi elokuussa 2019, että siirtämällä muualta Syyriasta evakuoituja arabikansalaisia Afriniin tekeillä olisi demografinen muutos. SOHRin saamien tietojen mukaan Afrinissa olevia kiinteistöjä rekisteröidään nyt uudelleen, jotta sisäisesti siirtymään joutuneilta kurdeilta voidaan ottaa heidän

⁶⁹ Amnesty International 2.8.2018.

⁷⁰ Human Rights Council 9.8.2018, s. 7.

⁷¹ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁷² OHCHR Kesäkuu 2018, s. 6–7.

⁷³ Human Rights Council 31.1.2019, s. 17.

⁷⁴ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁷⁵ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁷⁶ The Guardian/ Chulov et.al. 7.6.2018.

⁷⁷ Amnesty International 2.8.2018.

⁷⁸ The Guardian/ Chulov et.al. 7.6.2018.

omaisuutensa haltuun. Lisäksi viljelyalueista aletaan periä veroa. SOHRin mukaan Ashmat-nimisen aseellisen ryhmän alueella useista kurdi-kylistä oli katkaistu sähköjä, kun taas takavarikoiduissa taloissa eli niissä, joissa asui muualta muuttaneita ihmisiä, sähköt toimivat.⁷⁹

Elokuussa 2019 YK:n Syyria-tutkintakomissio raportoi edelleen, että sisäisesti siirtymään joutuneilta, jotka ovat palanneet Afriniin, on jatkuvasti estetty pääsy heidän omaisuutensa luo, jos aseelliset ryhmät tai näiden perheenjäsenet ovat ottaneet ne haltuunsa. Joiltain on vaadittu useiden tuhansien dollarien maksuja tavaroiden ja ajoneuvojen ”palautuksesta”. Maanviljelijöiltä vaaditaan veroja, jotta he saavat viljellä maitaan.⁸⁰

Enab Baladin syyskuussa 2018 julkaisemaa artikkelia varten haastatteleman, Afrinin maaseudulta kotoisin olevan naisen mukaan kurdeja nöyrytetään alueella. Hänen mukaansa osa kyliinsä palanneista ihmisistä on lähtenyt uudelleen pakoon. Syynä lähtöön oli heille asetetut turvallisuusrajoitukset (”security restrictions”). Artikkelissa viitataan ihmisoikeusaktivisteihin, joiden mukaan sisäisesti siirtymään joutuneet eivät ole onnistuneet palamaan alueelle. Suurin este paluulle olisivat aseellisten ryhmien tekemät oikeudenloukkaukset, osan asunnot oli otettu haltuun. Joillekin alueille⁸¹ paluu estettiin vetoamalla alueella oleviin miinoin. Jos henkilöiden sallittiin palata, jokaisen perheen täytyi maksaa 200 \$.⁸² Edellä mainitut ”turvallisuusrajoitukset” saattavat merkitä myös liikkumisrajoituksia.

3.3. YPG ja Syyrian hallinto

Amnesty Internationalin mukaan SDF:n/YPG:n hallitsemilta alueilta on palannut joitain kurdeja takaisin Afriniin. He palasivat vuoristoseutuja pitkin, koska YPG oli estänyt sisäisesti siirtymään joutuneiden paluun virallisten teiden kautta. Afriniin palanneen henkilön mukaan YPG ei antanut heidän matkustaa sinne autoilla.⁸³ OCHA raportoi jo maaliskuussa 2018, että sisäisesti siirtymään joutuneita estettiin palaamasta Tel Rifaatin alueelta Afriniin.⁸⁴ Kesäkuussa 2018 järjestö raportoi, että Tanab-Ibbin-ylityspiste kurdijoukkojen hallitsemien alueiden ja Afrinin välillä suljettiin 26.5.2018 tuntemattomasta syystä.⁸⁵

Enab Baladin haastatteleman paikallislähteen mukaan ne afrinlaiset, jotka haluaisivat palata Syyrian hallinnon kontrolloimilta alueilta Afriniin, kohtaavat paluussa monia ongelmia. Heidän täytyy ensinnäkin maksaa suuria summia ”päästäkseen läpi” (”to pass through”, viittaa mahdollisesti tarkastuspisteen ylittämiseen) ja turvallisuusjoukkoja kohdatessaan henkilöt ovat alttiita kidnappauksille ja ryöstöille. Näin ollen palaavien henkilöiden täytyisi turvautua salakuljettajiin.⁸⁶

Enab Baladin haastattelemien medialähteiden mukaan YPG:n joukot Afrinin rajalla estävät ihmisiä palaamasta kaupunkiin tai maaseudulle. Paikallisen lähteen mukaan YPG ei päästäisi ihmisiä Tanabin kylässä olevan tarkastuspisteen yli Afriniin päin. YPG syyttäisi tällaisia henkilöitä vakoilusta ja maanpetturuudesta.⁸⁷ Myös Syria Untoldin haastatteleman paikallisen mukaan kurdijoukot eivät anna ihmisten palata Afriniin.⁸⁸

⁷⁹ SOHR 29.8.2019.

⁸⁰ Human Rights Council 15.8.2019, s. 12.

⁸¹ Artikkelissa mainittiin Bak Obas-niminen kylä (ent. Kutanli-niminen kylä).

⁸² Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁸³ Amnesty International 2.8.2018.

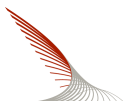
⁸⁴ OCHA 29.3.2018.

⁸⁵ OCHA 15.6.2018, s. 2.

⁸⁶ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁸⁷ Enab Baladi/ Odeh et.al. 19.9.2018.

⁸⁸ Syria Untold/ Obeid 13.8.2019.

3.4. Matkustaminen Idlibin kapinallisalueelta Afriniin

Osa Idlibin kapinallisalueella⁸⁹ asuvista ihmisistä yrittää päästä Afriniin pakoon Idlibin taisteluista. Afriniin pääsemisen arvioitiin kesällä 2019 olevan vaikeaa, koska HTS hallitsee raja-alueita.⁹⁰ OHCHR:n luotettavana pitämien tietojen mukaan Afrinia kontrolloivat aseelliset ryhmät ovat estäneet ihmisiä pakenemasta Idlibin kapinallisalueilta Afriniin.⁹¹

Syyrialainen oppositiomedia Zamal al-Wasl uutisoi 26.8.2019, että Idlibistä Afriniin pakenevat kohtasivat haasteita Afrinia edeltävällä tarkastuspisteellä. Artikkelia varten haastatellun sisäisesti siirtymään joutuneen mukaan Turkin armeija on Trindan tarkastuspisteellä ja armeijan edustajat tarkastivat Ghazawya/Darat Azza ylityspistettä⁹² käyttävät ajoneuvot tarkkaan. Ajoneuvot, joissa ei ollut Idlibin kapinallisalueiden viranomaisten myöntämää rekisterikilpeä, eivät päässeet läpi⁹³. Joitain ihmisiä on artikkelin mukaan kuitenkin päässyt pakenemaan Idlibistä Afriniin.⁹⁴

OCHAN mukaan nyt käynnissä olevien Idlibin pommitusten aikana (1.5–27.8.2019) suurin osa ihmisistä on paennut Idlibin maakunnan sisällä. Danan alueelle, joka sijaitsee Pohjois-Idlibissä juuri ennen Afrinin piirikuntaa, on paennut eniten ihmisiä. Joitain ihmisiä on paennut myös Afrinin piirikuntaan.⁹⁵ Tämän perusteella ihmisten saattaa olla vaikea päästä Afriniin Idlibin kapinallisalueilta.

Lähteet

Ahval News 20.1.2019. *One year on: Turkish cross-border operation to Syria's Afrin.* <https://ahvalnews.com/afrin/one-year-turkish-cross-border-operation-syrias-afrin> (käyty 13.9.2019).

Allsopp, Harriet & Wladimir van Wilgenburg 2019. *The Kurds of Northern Syria. Governance, Diversity and Conflicts.* I.B.Tauris, London.

Amnesty International

2.8.2018. *Syria: Turkey must stop serious violations by allied groups and its own forces in Afrin.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/08/syria-turkey-must-stop-serious-violations-by-allied-groups-and-its-own-forces-in-afrin/> (käyty 11.9.2019).

13.5.2019. *Syria: Tell Families of Missing the Fate of Loved Ones.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/05/syria-tell-families-of-missing-the-fate-of-loved-ones/> (käyty 12.9.2019).

Bellingcat/ McKeever, Alexander

11.7.2019. *Afrin: Incidents Of Desecration And Destruction Of Cultural Sites.* <https://www.bellingcat.com/news/mena/2019/07/11/afrin-incidents-of-desecration-and-destruction-of-cultural-sites/> (käyty 16.9.2019).

⁸⁹ Alue käsittää suurimman osan Idlibin maakuntaa sekä osia Haman, Latakian ja Aleppon maakunnista.

⁹⁰ Syyriaa käsittelevä kansainvälinen kokous Kesä 2019.

⁹¹ OHCHR 7.5.2019.

⁹² Ylityspiste sijaitsee Afrinin piirikunnan ja Idlibin maakunnan välillä.

⁹³ Kielto ei koskenut sotilaallisia toimijoita joilla oli lupa.

⁹⁴ Zamal al-Wasl 26.8.2019.

⁹⁵ OCHA 6.9.2019, s. 1.

1.3.2019. *Wrath of the Olives: Tracking the Afrin Insurgency Through Social Media*.
<https://www.bellingcat.com/news/mena/2019/03/01/wrath-of-the-olives-tracking-the-afrin-insurgency-through-social-media/> (käyty 17.9.2019).

Court, Mireille & Chris Den Hond/ Le Monde Diplomatique Joulukuu 2018. *Rojava survives for now*.
<https://mondediplo.com/2018/12/03rojava> (käyty 12.9.2019).

Enab Baladi

3.5.2019. الجيش الوطني " يعلن طريق اعزاز- عفرين منطقة عسكرية"
<https://www.enabbaladi.net/archives/298343#ixzz5zmFMPeWS> (käyty 17.9.2019).

4.5.2018. *One of Afrin Surrounding's Three Opened Crossings is with Turkey*.
<https://english.enabbaladi.net/archives/2018/04/one-of-afrin-surroundings-three-opened-crossings-is-with-turkey/#ixzz5zNofQbc5> (käyty 13.9.2019).

Enab Baladi/ Odeh, Diaa, Nour Dalati & Mohamed Homs 19.9.2018. *Amid three forces: Afrin residents chose silence*.
<https://english.enabbaladi.net/archives/2018/09/amid-three-forces-afrin-residents-chose-silence/> (käyty 12.9.2019).

Erkendi, Lamar/ Al-Monitor

28.8.2019. *Art imitates life and death in war-ravaged Afrin*. [vaatii ilmaisen kirjautumisen]
<https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/war-in-syria-art-new-language.html#ixzz5z6EGLuhj> (käyty 10.9.2019).

18.7.2019. *Forced disappearances in Syria leave invisible toll*. [vaatii ilmaisen kirjautumisen]
<https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/07/syria-hostages-missing-victims-rape-slaves-isis-factions-war.html> (käyty 10.9.2019).

The Guardian/ Chulov, Martin & Kareem Shaheen 7.6.2018. *'Nothing is ours anymore': Kurds forced out of Afrin after Turkish assault*.
<https://www.theguardian.com/world/2018/jun/07/too-many-strange-faces-kurds-fear-forced-demographic-shift-in-afrin> (käyty 13.9.2019).

Human Rights Council

15.8.2019. *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*.
<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx> (käyty 12.9.2019).

31.1.2019. *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*.
<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx> (käyty 12.9.2019).

9.8.2018. *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*.
<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx> (käyty 12.9.2019).

Hürriyet Daily News 16.3.2019. *New Turkish-Syrian border gate opens for aid supply*.
<http://www.hurriyetdailynews.com/new-turkish-syrian-border-gate-opens-for-aid-supply-141944> (käyty 19.9.2019).

Iddon, Paul/ Ahval News 13.5.2019. *Why Turkey is building a wall around Syria's Afrin*.
<https://ahvalnews.com/syrian-war/why-turkey-building-wall-around-syrias-afrin> (käyty 17.9.2019).

Al-Khateb, Khaled/ Al-Monitor 16.5.2019. *Turkey denies it's building wall around Afrin.* <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/05/syria-turkey-wall-separatin-afrin-aleppo.html> (käyty 17.9.2019).

Al-Modon 29.5.2019, viitattu The Syrian Observer. *Displaced People in Afrin Protest Loss of Identity* <https://syrianobserver.com/EN/news/50733/displaced-people-in-afrin-protest-loss-of-identity.html> (käyty 17.9.2019).

OHCA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs)

6.9.2019. *Syrian Arab Republic. Recent Developments in Northwestern Syria. Situation Report No. 11 - as of 6 September 2019.* https://www.ecoi.net/en/file/local/2015995/nwsyria_sitrep11_6sept2019.pdf (käyty 19.9.2019).

1.9.2019. *Turkey | Syria: Border Crossings Status.* https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/2019/09/Turkey_Syria_Border_Crossing_Status_Update_20190901_EN.pdf (käyty 13.9.2019).

1.3.2019. *Humanitarian Needs Overview 2019. Syrian Arab Republic.* https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2019_Syr_HNO_Full.pdf (käyty 12.9.2019).

15.6.2018. *Syrian Arab Republic: Humanitarian situation update in Afrin District and for IDPs in surrounding communities (as of 15 June 2018).* https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/20180615_afrin_update.pdf (käyty 11.9.2019).

29.3.2018. *Syrian Arab Republic: Afrin. Flash Update No. 2 (as of 29 March 2018).* https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Afrin%20Flash%20Update_2.pdf (käyty 17.9.2019).

OHCHR (Office of the High Commissioner of Human Rights)

7.5.2019. *Press briefing note on Syria.* <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24568&LangID=E> (käyty 12.9.2019).

OHCHR Kesäkuu 2018. *Between a Rock and a Hard Place - Civilians in North-western Syria.* https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ohchr_-_syria_monthly_human_rights_digest_-_june_2018.pdf (käyty 13.9.2019).

Reuters

5.3.2019. *Turkey to open border gate with Syria's Afrin next week: minister.* <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-turkey/turkey-to-open-border-gate-with-syrias-afrin-next-week-minister-idUSKCN1QM1D3> (käyty 13.9.2019).

9.11.2018. *Turkey opens gate with neighboring Syria's Afrin: trade minister.* <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-turkey/turkey-opens-gate-with-neighboring-syrias-afrin-trade-minister-idUSKCN1NE0UU> (käyty 13.8.2019).

SOHR (Syrian Observatory for Human Rights)

10.9.2019. *The pro-Turkey factions continue to violate human rights in Afrin area through new kidnappings and arrests that targeted more than 10 Kurdish citizens.* <http://www.syriahr.com/en/?p=140255> (käyty 13.9.2019).

29.8.2019. *18 months of abuse by the Turkish Forces in Afrin: who is left of its citizens become easy prey to the Syrian factions loyal to them.* <http://www.syriahr.com/en/?p=139133> (käyty 13.9.2019).

Syrians for Truth and Justice

20.9.2019. *UNGA – Call for action regarding the situation in Afrin.* <https://stj-sy.org/en/unga-call-for-action-regarding-the-situation-in-the-afrin/> (käyty 23.9.2019).

10.9.2019. *Syria: New Visual Evidence of Bulldozing the 'Ali Dada' Historic Shrine in Afrin.* <https://stj-sy.org/en/syria-new-visual-evidence-of-bulldozing-the-ali-dada-historic-shrine-in-afrin/> (käyty 16.9.2019).

9.9.2019. *Syria: At Least 80 People Arrested in Afrin during August 2019.* <https://stj-sy.org/en/syria-at-least-80-people-arrested-in-afrin-during-august-2019/> (käyty 16.9.2019).

20.8.2019. *63 arrests in Afrin during July 2019.* <https://stj-sy.org/en/63-arrests-in-afrin-during-july-2019/> (käyty 16.9.2019).

Syyriaa käsittelevä kansainvälinen kokous Kesä 2019.

Tremblay, Pinar/ Al-Monitor 7.9.2019. *The bitter legacy of Turkey in Afrin.* <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/turkey-syria-bitter-legacy-of-the-turks-in-afrin.html> [vaatii ilmaisen kirjautumisen] (käyty 16.9.2019).

Zamal al-Wasl

26.8.2019. *Afrin: displaced of Idlib complain restrictions.* <https://en.zamanalwsl.net/news/article/46938/> (käyty 17.9.2019).

19.5.2019. *Turkey pushes displaced people to settle in Afrin: displaced offices.* <https://en.zamanalwsl.net/news/article/44120/> (käyty 17.9.2019).